

POZOR!Nabavite si takoj potrebne
vstopnice!**Danes priredi ob 21^h
v dvorani kina UNION****SVENGALI****eksperimentalni večer z najboljšim
programom. Vstopnice kupite takoj
pri blagajni KINA „UNION“****Ljubljana od včera do danes**

Kar se je včeraj izmotalo iz puste bele megle, to je tudi ostalo čez noč do jutra: izredno lepo vreme, nekoliko hladnejše kot doslej, toda s popolnoma jasnim nebom. Davi je bilo precej hladno, kar — 3° Celzija je kazal termometer. Od vzhoda je vlekla dokaj mrzla burja, ki je priganjala ljudi k nagli hoji, da bi se ogreli. Včeraj popoldne je bilo tako lepo in gorko, da so se povsod po mestu ljudje prislanjali k prisojnim zidovom in se greli kakor martinčki. Prav gotovo bo tudi danes v poznejših dopoldanskih urah sonce prišlo do besede in nam bo spet poskrbelo za prijeten dan. Kdo bi si bil mislil, da se bo lepo februarjsko vreme nadaljevalo tudi še v marcu. Prav nič nismo hudi, saj je tako vreme prav gotovo ugodnejše kakor pusti predpomladanski dnevi z obilnim dežjem in megli. Nekaj pa se zdi zelo verjetno: da bomo morda tam okrog srede meseca dobili le spet deževje. Brez tega ne gre nobeno leto. Zanjde case imamo jasne in fletne zime, zato pa so pomladi navadno močne deževne in čmerne. Dnevi se kar ne morejo izkopati iz oblakov, megla in mokrote. Deževje se zavleče še tja v poletje, da vanešljivo pokvari veselje kopalcem, izletnikom in planincem.

Samo šest voženi

Je od včera do danes zaznamovala ljubljanska reševalna postaja. Neverjetno, kako nizko je padlo število od včera. Pet in dvajset včera, šest pa danes. Človeku se zdi kakor bi se bili ljudje premislili hoditi v takem lepem vremenu v bolnišnico. V statistiki včerajšnjega dne je bila zaznamovana tudi težka nesreča:

39 letni delavec Jože Travnikar z Gasilske ceste št. 30 je bil zaposlen pri tesarskem podjetju Ivana Zakotnika v Kobariški ulici št. 45 v Šiški. Včeraj je žagal z Zakotnikovo cirkularno žago, med delom pa je nenadoma z roko zašel v bližino cirkularne žage, ki mu je odrezala štiri prste na desni roki.

Štirje drugi ponesrečenci

V ljubljansko bolnišnico so bili včeraj sprejeti še štirje drugi ponesrečenci, in sicer:

Na cesti, ki vodi skozi Lesece, je delal Nastran Franc, delavec iz Kaplje vasi. Tam so bila dela poverjena znanemu podjetju Slavec iz Kranja. Pri tem podjetju je bil zaposlen tudi Franc Nastran, ki je včeraj dopoldne omahnil z osem metrov visokega odrs, strmoglavil v globino in se hudo poškodoval po vsem životu. Prepeljati so ga morali v ljubljansko bolnišnico.

Sin trgovca s preprogami, Hasanbegović Huso, ki stanuje v Ljubljani, je doma padel ter si pri tem zlomil levo roko.

Šivanko si je po smoli zadržal v nogo Kolenc Stanko, sin rudarja iz Rodne pri Novem mestu. Zaradi te nezgode je prišel prav sem v Ljubljano po pomoč.

Davi se je peljal v službo podpredsednik finančne kontrole Matko Ujčič. Pa jo je pridivil tam po Celovški cesti nemški avtomobil, ki je nosil številko A 43.737. Tam blizu policijske stražnice se je s precejšnjo ob Ujčiča in ga vrgel v stran. Ujčič je prejel pobot in ogreben. Avtomobilisti so pa marsikdaj res od sile samopašni. Kolikokrat se je že kdo pritožil, da ga je brezobzirno dreveči avtomobilist ob deževnem vremenu škropil z blatom od temena do pete. Prav je, da take avtomobiliste policija trdo vzame v roke in jim naloži strogo kazni. Če ima kdo avtomobil, zato prav gotovo se ni upravičen, da bi se ne menil za svoje bližnje, ki jim manj naklonjena usoda ni poskrbela za mano. Seveda te vrstice niso naperjene kar proti vsem avtomobilistom, le takim veljajo, ki so brezobzirni.

V ljubljanski bolnišnici naval še vedno traja. Bolniki so na tesnem, kakor (oprostite primeri!) sardine v škattiji. Le kdaj bo kaj drugače?

Na pošti je pa res veliko dela

Poslopje ljubljanske pošte je za obratovanje zadnje čase odločno pretesno in premajhno. Premajhno pa je tudi število osebja, ki mora opravljati prav zares ogromno delo v vseh strokah poštne uprave. Potrebno bi bilo, da bi se število osebja čimprej izdatno zvišalo, da ljudem ne bi bilo treba čez mero garati. Poskrbeti pa bo treba tudi za to, da se bo poštno poslopje izdatno povečalo in preuredilo. Načrti za to preureditev so že izdelani tudi v vseh podrobnostih, proračun je že

sestavljen, mestni gradbeni urad pa je v bistvenih točkah potrdil načrte. Uprava naše pošte je zadovoljna s tem, da bi bil prezidan glavni vhod ter da bi se prva vhodna vrata prezidala in preuredila v čakalnico za cestni ter za tramvajski promet. Vsi stroški bi znašali čedno vsoto dva in pol milijona dinarjev. Prva veža naj bi bila po teh načrtih spremenjena v prostor za arkadami, čakalnica bi prišla na isto višino z zunanjim hodnikom ter s cesto, druga veža pa bi bila preurejena v uradniške prostore. Le glavni prehod skozi vrata v prvo nadstropje in naprej po uradih bi ostal. Na obeh straneh bi bili urejeni uradi za nočno brzojavno in telefonsko službo. Tod bi bila pošta vso noč odprta. Upajmo, da bodo ti načrti že v kratkem času uresničeni. To bi bilo prav zares na vso moč potrebno, saj bi odgovarjalo rastočim zahtevam in potrebam.

Zdaj pa si nekoliko oglejmo, kolikšno delo je bilo lani opravljeno na ljubljanski pošti!

Malo manj kot pol milijona priporočenih pisem je lani sprejela naša pošta, odposlala pa jih je več kakor pol milijona. Naprej na druge pošte je naša pošta poslala 1.300.000 priporočenih pisem, ki jih je prevzela iz inozemstva z raznih delov sveta.

Na pošti je bilo lani prevzetih tudi približno 45.000 poštnih paketov, oddanih pa jih je bilo okrog 136.000. Na druge pošte v naši državi je bilo oddanih okrog 54.000 paketov.

Telefonski in brzojavni oddelki delata seveda noč in dan. Lani sta sprejela nad 64.000 brzojavk, oddala pa več kakor 61.000. Naša pošta je posredovala pri pošiljanju na druge pošte pri 314.000 brzojavkah. Medkrajevnih telefonskih pogovorov je bilo lani 350.000, tranzitnih medkrajevnih pa približno 270.000.

Skoraj polmilijardna je bila lani vsota, s katero je posloval denarni oddelček. Nad 48.000 poštnih nakaznic je bilo sprejetih na glavni pošti, čekovnih vplačil pa okrog 120.000. Nakaznic je bilo lani izdanih nad 160.000, čekovnih vplačil pa okrog 116.000.

Delo glavne poštne uprave se je lani pomnožilo vprav neverjetno: kar za trideset do štirideset odstotkov več kakor v letu 1937. To dejstvo najbolj zgovorno priča, kako nujna je preureditev poslopja samega in kako pereča je vprašanje, kdaj in kako se bo zvišalo število poštne osebja!

**Za osrednji slovenski
prosvetni dom**

Kako lepo bo, ko bo naša slovenska katoliška prosveta dobila svoj lastni osrednji prosvetni dom, »Slovenski dom«, ki bo vzrasel v Ljubljani! Kako mično bo olajšano poslovanje, kako se bodo poživili stiki med centralnimi upravami naših organizacij in med podružnicami na deželi! Ta dom Slovenci moramo postaviti, zanj moramo prispevati! Darujte zanj tudi vi! Prinašamo nekaj imen iz velikega števila darovalcev. Darovali so:

Po 1000 din: dr. Jos. Basaj, ravnatelj Zadrugne zveze; Vladimir Šenk, upravnik »Avalca«; inž. Jože Sodja, ravnatelj; Mihelčič Vladimir; Jager Franc, tapetnik; Ivan Burja, tajnik PAB; dr. Vladimir Golja, predsednik apel. sodišča; Kokalj Jože, sodnik; dr. Andrej Snoj, univ. profesor; M. F., sodnik; Stojec Rajko, pis. ravnatelj; ga. Pestotnik Minka. Pridružite se jim tudi vi!

**Vest, da je bil izvoljen
novi papež,**

se je sročil kaj naglo razširila med ljubljanskim prebivalstvom. Ljudje so se živahno pogovarjali o izvolitvi, ki je prišla razmeroma zelo hitro. Ime kardinala Pacellija je zelo znano, njegova osebnost pa se je vsem tistim našim romarjem, ki so bili lani na evharističnem kongresu v Budimpešti, vtisnila neizbrisno v spomin. Ves katoliški svet je vstal iz žalosni, v katero ga je bila zavila smrt velikega papeža Pija XI. Dobili smo novega papeža, Pija XII.

**Tisoči naših društev so brez svojega
osrednjega sedeža. Če darujete za
osrednji slovenski prosvetni dom
v Ljubljani, pomagajte tem društvom
in samemu sebi!**

Mariborski tatovi pred sodniki

Maribor, 3. marca.

Za današnji predpoldne je kazenski senat mariborskega okrožnega sodišča povabil na zatožni klopi razne mariborske »specialiste«, ki so se morali zagovarjati zaradi držnih tatvin. Ker se je za te razprave med stalnimi obiskovalci sodnih razprav v Mariboru pravočasno zvedelo, so bile vse rekordno obiskane. Na sporedu pa so bile tudi zanimive stvari, kakor se celo v tatinskih stroki redkokdaj dogajajo. Najbolj zanimiva je bila pač zgodba o mesarju, ki je

**Z ukradenim mesom zalagal
svojo mesnico**

Je to 39 letni mesarski mojster Ivan Lipovšek iz Pobrežja pri Mariboru, ki ima tam svojo mesnico ter živi v povsem urejenih gospodarskih razmerah. Kljub temu pa je zašel na stranpoti ter se že od leta 1932 bavil s tatvinami mesa, ki ga je izimljal v hladilnici mestne klavnice drugim mesarjem ter ga potem prodajal v svoji mesnici. Njegovi tovariši so mu prišli sticer že na sled leta 1934, vendar ga niso hoteli z ozirom na njegovo družino ovaditi, poleg tega pa jim je obdolženec škodo po večini poravnal. Zato je že cela vrsta njegovih tatvin zastarana ter mu sodišče zaradi njih ne more blizu. V času od 1. novembra 1932 do 30. junija 1934 je imel obdolženec prekaževalnico skupaj z mesarjem Ivanom Benčnikom, pri katerem je tudi stanoval. V tem času je Benčnik stalno kradel meso, vsak teden za najmanj 75 din. Pozneje se je pobotal z Benčnikom ter mu plačal odkodnino. V mestni klavnici pa je kradel mesarjem iz hladilnic celic ne samo posamezne kose mesa, temveč tudi cela telela in svinje. Izreza je na žičnem omrežju, ki loči posamezne celice, luknje, skozi katere je vršil tatvine. Včasih so bili kosi preveliki, tako da so obtičali kar v luknji. Pri tem poslu mu je pomagal tudi neki Blaž Lah, ki je bil zaposlen pri mesarskem mojstru Piršu. Lah je imel ključ od Pirševih celic v hladilnici, pa je vedno, kadar je imel tam opravka, naložil kose mesa v cekar, katerega je potem postavil na hladilnik in ga je Lipovšek vzel. Vsak teden je odnesel Piršu okrog 40 kg mesa ter računa Pirš, da je škodovan za 9600 din. Posluževal se je nadalje pri tatvinah 13 letnega vajenca Vugnerja Rudolfa, ki je kradel na račun obdolženca meso pri mesarjih Bachu, Welleju in Romihu. Ko je prišel Bach tatvinam na sled, je plačal Lipovšek 200 din odkodnino, da ga ni ovadil. Welleju pa je dal 450 din. Oškodovan je tudi mesarja Srdinška, kateremu je potem plačal pet telejih koz. Končno pa je bil mesarjem tet tatvin le preveč, pa so ga prijavili oblasti. Sedaj se skuša pred sodniki na razne načine izvit, toda preveč je priči, ki ga obremenjujejo.

Mlada tatova v pasti

Pri naslednji razpravi sta se zagovarjala 21 letni čevljarški pomočnik Franc Rotman in 20 letni mizarški vajenec Jožef Kužner zaradi držnih tatvin, ki sta jih vršila na škodo trgovca Ivana Laha na Glavnem trgu. Oba sta zaposlena pri svojih mojstvih v hiši na Koroski cesti št. 8, kjer ima tudi trgovec s špecerijo Ivan

Filmi

Katarina Velika igra šah (Kino Matica). Sprejemljiv, daži ne navdušujoč francoski film, v katerem se zgodovina na dokaj bujen način družijo s poetično domišljijo. Historični osebi barona von Kempelena je bil romanopisec Mazuel vzdel nimb legendarnosti in poizrtvovalnega heroizma, v poljski upor je vpletel romantično ljubavno zgodbo, ki pa gledalca ne more vprav prepričati. V filmu je zraven precej površno obdelanih mest tudi nekaj viškov, ki potrjujejo visoko kvaliteto francoske produkcije. Ruski in poljski milje pa je ves čas podajen z neko maniro, ki se trudi, da bi z močnim področjem nekakšne košate robotosti ustvarila prepričljivo nazornost in pristnost. Režiser Duville je bil spreten in domiseln, posrečilo se mu je dati filmu dober tempo in življenjsko polnost. Vendar bi mu kljub vsemu delo ostalo kakor hiša na pesku, če mu ne bi s svojo sijajno racionalno igro, s katero podaja vlogo Katarine Velike, znamenita Francoise Rosay po sebi šibke celote postavila na dovolj trdna tla umetniške in življenjske-zgodovinske verjetnosti. Sam na sebi je film tak, da ljudje od njega ne bodo odhajali razočarani, ne bodo pa ga tudi posebno hvalili.

Lah z Glavnega trga svoje skladišče. Zнала sta si pridobiti ponarejene ključke do skladišča, iz katerega sta nosila trgovcu bombone, čokolado, rozine, kavo, riž itd. Lah je kmalu opazil, da mu zmanjkuje razno blago iz skladišča, ker pa je našel vrata vedno v redu zaklenjena z dvojnimi ključi in se obešanko, ni mogel nikogar osumiti. Dne 30. novembra lanskega leta pa je prišel zvečer okrog 10 v skladišče, pa je našel vrata odklenjena. Ko pa jih je skušal odpreti, je opazil, da jih nekdo od znotraj tišči. Hitro se je odločil, pa je vrata kratkotako zaklenil in na ta način uveljavljal v past. Odsel je potem po stražnika, ki je zalotil v skladišču oba navedena osumljena. Pri preiskavi so potem na njihovih stanovanjih našli razno blago, ki je izviralo iz skladišča trgovca Laha, pa jima ni pomagalo nič, da sta vztrajno tajila vsako krivdo.

Pol vagona jabolk je ukradel

Tretja razprava se vrši danes proti 21 letnemu trgovskemu pomočniku Avgustu Pajtljerju iz Rač, ki je obtožen, da je ukradel nič manj kot pol vagona jabolk. Trgovec Živko Danilo iz Šibenika je kupil 200 zabojev (1 vagon) jabolk ter jih je shranil v sobo graščine v Račah, ki jih je zaklenil z obešanko. Za ta jabolka pa je vedel tudi Pajtljer, ki je lepega dne lanske jeseni prišel z delavci ter naložil na tovorni avtomobil 100 zabojev ter jih odpeljal. Jabolka je prodal nekemu trgovcu kot svoja ter oškodoval Živka za 23.000 din. Odpeljal bi bil tudi še ostalih 100 zabojev, če trgovec Živko ne bi bil medtem prišel v Rače ter odkril tatvino. Pajtljer se sedaj zagovarja, da je imel namrno Živku več terjatev ter mu je to dovolil, da vzame v račun zabolka. Živko pa to oporeka.

Vse tri razprave ob času poročila še trajajo.

**Na smrt obsojeni razbojnik
pogoltnil 15 žebčev**

Maribor, 2. marca.

Danes smo poročali v »Slov. domu« o fantastičnih načrtih nevarnih razbojnikov, ki so zaprti v mariborski jetnišnici ter so hoteli pobegniti. Javili smo tudi, da je poskušal na smrt obsojeni roparski morilec Silvester Krajnc izvršiti samomor na ta način, da je pogoltnil žebčev in pločevino. Silvester Krajnc je zasnoval načrt za pobeg iz zapora ter je pridobil oba slovita razbojnika Kodra in Pintariča ter še nekatere druge rokovanjce, ki so zaprti zaradi raznih razbojništev. Včeraj je priznal pznikom, da je iz obupa, ker se mu je načrt ponesrečil, sklenil izvršiti samomor ter je pogoltnil pest žebčev. Niso mu sicer verjeli, vendar so ga danes močno zastražene in v verige vklepanega poslali v bolnišnico, da mu z rentgenom pregledajo želodec ter ugotovijo, če so njegove navvedbe resnične. Zdravniki so ga pregledali in so odkrili v njegovem želodcu pravo zalogo železnine. Krajnc je pogoltnil nič manj kot 15 žebčev ter celo pločevinasto žlico, katero pa je poprej zdrobil v manjše kose. Ker pa mu zaenkrat ta nenavadna hrana še ne povzroča nobenih motenj v prebavi, so ga iz bolnišnice poslali zopet v jetnišnico, naročili pa so, naj ga takoj pripeljejo na operacijo, čim se bodo pojavile hujše bolečine.

Šport v zadnji minuti

Anglija bi rada organizirala olimpijske igre l. 1944! Angleški olimpijski komite je imel včeraj svoj redni letni občni zbor. Pri tej priliki so govorili predvsem o tem, kako bi se zbrala sredstva, ki so potrebna za naglasno udeležbo na olimpijskih igrah v Helsinkih. Določili so, da bi bilo za to pot potrebnih 8000 do 9000 funtov šterlingov (približno 2.200.000 din).

Lord Portal je izjavil, da bodo o tem, če bo Anglija organizirala olimpijske igre leta 1944, razpravljali na olimpijskem kongresu, ki bo letos od 5. do 8. junija v Londonu.

Za boksarsko prvenstvo v poltežki kategoriji se bosta dne 16. marca v Harrengraju spoprijela zmagovalac nad Larry Gainsom, Leu Harwey in John Henry Lewis, ki je bil nedavno izgubil svoj boj z Joejem Louisom, ko je skušal osvojiti svetovno boksarsko prvenstvo v teški kategoriji.

Dne 17. marca se bosta v Parizu pomerila Lou Brouillard in Eduard Tenet.

Herwey Allen:

Antonio Adverso, cesarjev pustolovec

Hiša je bila opremljena očividno z opravo, ki je bila kupljena na dražji. Vsak kos zase je bil neka starinska posebnost. Stanovanje je bilo znotraj prav čisto in lepo urejeno, kot je bila hiša na zunaj vsa zanemarjena. Priznati moram, da je imel tisti, ki je te stvari nakupoval, brez dvoma prav precej okusa in je stvari znal precejevati. Vsak predmet, pregrinjala, preproge, ure, naslonjači, mize in omare, vsa oprava od zaslonov pri peči pa do pokrajinskih slik na steni, narejenih v mehkem tonu, je bila izbrana s premislekom. Neko svojevrstno ozračje je bilo v tem stanovanju. Tu pa tam so bili tudi razni tuji orientalski predmeti, katerih pomen je bil nerazumljiv. Zdelo se je kot da se je v evropsko pisano knjigo neoprijetljivo vrnilo med vrstice hebrejske besedilo. Pred nezakurjenim kamnom je stal stol kapitana Bitterna. Imel je nove blazine — res je bil to lep košček oprave.

Imel sem komaj toliko časa, da sem se znašel v vsem tem, ko sva že zaslišala korake na hodniku in je vstopil gospod Mayer. Bil je ves osupel, ko je videl, da midva nisva »Jakob«, jaz pa tudi nisem bil nič manj začuden, kajti gospod, ki je stal zdaj pred nama, ni bil nihče drugi kot mladi Jud, ki je pri polomu na pariški borzi sedel poleg naju na najetem stolu.

Gledal me je kar z odprtimi ustmi, nato pa se je opravičil in naju pozdravil nekam svečano vljudno.

»Zelo me veseli, da vas vidim«, je dejal po nemško. »Naše zadnje srečanje je bilo v zvezi s tolikšnim dobičkom, da sem vas nehoti ohranil v prijetnem spominu, čeprav ne vem več za vaše ime.«

»Adverso«, sem se predstavil.

»Upam, da me sovražna pomen te besede ne postavlja na laž«, je odvrnil.

»Najbrž ne«, sem rekel in se vsedel odločno na stol kapitana Bitterna.

Gospod Mayer me je pogledal in dvignil obrvi. »In —« je vprašal.

»Velika nesreča se mi je pripetila, gospod Mayer,« sem dejal kar se da odkritosrečno, »in čudna razmera so mi prinesle tudi misel, da mi vi v tej nadlogi morda lahko pomagate, ne da bi pri tem kaj tvegali.«

»Z veseljem vam posodim, kolikor vam pač morem: pri tako obilnem poročstvu kot je Baring, je vsota lahko zelo visoka. Ni bilo

170

potrebno, da so vam dali odvetnika s seboj,« je pripomnil. Njegov pogled na Hickeya pa je mnogokaj povedal. »S kolikšno vsoto vas smem obremeniti? Z denarjem je, saj veste —«

Govoril je po nemško in Hickey ni razumel nobene besede.

»Napačno ste me razumeli,« sem ga prekinil, »nič hudega. Nisem prišel po posojilo, pač pa, da bi nekaj kupil. Gospoda Hickeya sem samo zato privedel s seboj, da vam lahko dokaže, da imam...«

»No, no, o tem ne dvomim,« se je nasmešnil.

— zdrav razum,« sem dokončal svoj stavek. »Bil bi vam zelo hvaležen, če bi bili pripravljeni ločiti se od ljubkega stola, na katerem sedaj sedim.«

»Od česa?,« je vprašal ves osupel. V njegovih očeh je bil izraz razočaranja in začudenja. »Rad kupujem staro opravo,« je nadaljeval, »toda ne, da bi z njo kupčeval, gospod Adverso. Zdi se mi, da imate o mojih trgovskih poslih napačno mnenje. Žal mi je, da se od stola ne morem ločiti. Kot ste že sam opazil, je zelo udoben.«

»Toda vi ste me res slabo razumeli,« sem vzkliznil. »Saj vas nisem za takšnega, kot vi mislite, in nisem prišel zato, da bi kupoval opravo. Stol me zanima zaradi čisto nečesar drugega.«

»Zakaj ga pa hočete imeti,« je vprašal nekoliko protolažen z mojo razlago.

»Tega vam na žalost ne morem povedati. Edino, kar vam lahko rečem, je to, da bi prišel v največje težave, če bi se vi branili dati stol, in da vi ne bi imeli mnogo od tega, če ga obdržite. Cuttli bi morda le to zadoščanje, da ste bili trdovratni. Upam, da vam je takšna častihlepnost tuja.«

»Po pravici vam povem, stol mi vedno bolj ugaja,« se je nasmešnil.

»Poslušajte,« sem dejal, »vi imate nekaj, kar jaz nujno potrebujem in kar ima zame silno velik pomen. Toda to vrednost ima samo zame. Ne bom dopustil, da bi vi mojo zadrego izrabili. Lahko spet grem, odkoder sem prišel in bom tudi šel. Če mi ne daste stola, potem bom vzel to za nekaj, kar mi je usojeno. Odsel bom pač potem brez stola.«

Tedaj me je pogledal zelo malodušno. Opazil sem, da je šele zdaj spoznal, da ga kot človeka za nekaj prosim in ne mislim na to, da bi se z njim pogajal.

»Menda vendar ne pričakujete, da vam stol podarim.«

»Pod danimi okolištnostmi,« sem rekel. »Upam, da imam opravka z možem, ki bi bil lahko toliko velikodušen.«

»Koliko nameravate plačati za stol?,« je vprašal po krajšem obotavljanju.

»Niti feniga ne več, kolikor je stal vas, s prenovalo vred. Mislim

sem, gospod Mayer, da ne trgujete s staro opravo.«

»Tega tudi ne delam,« je odvrnil, »in zato tudi stola ne prodam.«

Videl sem, kako protirno me je gledal. Sklenil sem zaigrati

zadnjo karto.

»Ali smem vzeti stol kar s seboj, ali pa lahko jutri pošljem

ponj?«

»Ste mar res verjel, da vam ga bom podaril?,« je vzkliznil. »Vi ste prvi Goi, ki sem ga kdaj srečal v svojem življenju in ki si ne domišlja, da sem, ker sem Jud, tudi, Shylock. Mislim sem, da ste svojega mešetarja privedli s seboj.« Zasmehal se je in pokazal na Hickeya. »Koliko mislite, da mi je plačal vaš klient za ličen stol, na katerem sedi, gospod Hickey?«, je vprašal po angleško.

»Bogve,« je zamrmral Hickey. »Ne razumem nemško.« Jezno me

je pogledal.

»Gospod Mayer mi je stol pravkar podaril,« sem mu povedal.

»Kaj? Kaj?,« je renčal odvetnik. »Kako to? Mislim sem, da

je Jud.«

»To tudi sem,« je ponosno dejal Mayer.

»Jezus Kristus, stoj mi ob strani,« je deklariral Hickey.

»Meni tudi,« se je pridružil Mayer. »Vsi trije smo se hkrati pri-

srčno zasmehali.«

»Prinesli luč, Rahela,« je zaklical. Dekle je prišlo in prineslo

svečo. Tako vneto smo se ukvarjali s stolom, da smo šele zdaj opa-

zili, da se je že skoro čisto zmrznilo. Mayer je pogledal na veliko

švicarsko žepno uro, na kateri so viseli teški pešatni prstani.

»Vsak čas bo šest,« je dejal. »Zelo bi me veselilo, če mi izka-

žete to čast in ostanete pri meni na večerji. Seveda bomo nekoliko

skromni. Kot vidite, živim tu s svojo sestro zelo preprosto.«

Bil je tako prisrčen in je tako iskreno želel, da bi naju prid-

držal, da sem povabilo sprejel. Hickey nasprotno ni hotel. »Na vsak

način moram biti nocoj doma,« je razlagal. »Kako se boste vi vrnili

domov, gospod Adverso? Zdaj smo v Hammersmithu.«

»Zelo bom vesel, če bom smel s svojim vozom odpeljati gospoda

Adversa domov,« je odvrnil Mayer.

»Mogoče bi gospod Hickey vzel stol s seboj v kočijo. Moj voz

je namreč majhen, pa bi bilo zelo smešno, če bi ponoči vozil z

nekakšnim naslonjačem skozi mesto.«

Tako se je Hickey s stolom vred odpeljal.

»Prepozno je že, da bi še nocoj šel k Bitternu,« je rekel, predno

je odšel. »Upam, da popoldne ni storil nobenih novih korakov. Jutri

ga bomo takoj poklicali. Po možnosti bom jutri zjutraj na vse zgodaj

prišel po vas.«

Od tu in tam

Rudarska proizvodnja v naši državi se je lanske leto zelo povečala. Pridobili smo lani 870.000 ton cinkeve rude, 740.000 ton bakrene rude, 510.000 ton železne rude, boksite 410.000 ton itd. Povprečno je proizvodnja napredovala za 7 do 14 odstotkov. Čistejša bakra je bilo lani proizvedenega 40.000 ton, kar pomeni, da je prišla Jugoslavija na deveto mesto med svetovnimi proizvajalci bakra, ker je dosegla 2 odstotka celotne proizvodnje v svetu. Prva je Amerika, druga Čile in tretja Kanada. Od evropskih držav je pred našo državo edino sovjetska Rusija, ki je med svetovnimi proizvajalci na šestem mestu. Pa tudi proizvodnja zlata se je dvignila. Lani je Narodna banka odkupila vse doma proizvedeno zlato, in sicer 2417 kilogramov, ki je bilo vredno 117.215.000 dinarjev.

Deset dni po smrti so v Leskovcu v Srbiji izkopali truplo mnogokratnega milijonarja Milana Petrovića. Policija je namreč dobila ovadbo, da je milijonarja zastupila njegova lastna žena. Zgodba teh milijonov, zaradi katerih zdaj teče preiskava, je kaj nenavadna. Milanov oče Gorča je bil v mladih letih navaden delavec. Prirojena podednost pa ga ni nikdar zapustila. Prvi trgovski posel, ki se ga je lotil, mu je uspel, narkar so se začeli denarji kar kopičiti. Ko je postal star, je imel že več tovarov, a vse imetje je bilo vredno okrog 100 milijonov. Le v zakonu ni imel sreče: njegov edini sin je bil slaboumen. Na nasvet zdravnikov je oče sinu pripeljal nevesto. Toda Milan je svojo ženo mučil, dokler ga ni po enem letu zapustila in si iztožila precejšnjo odškodnino. Takoj nato je oče dobil neko Čehinjo, ki pa je znala mladeniča osvojiti. Napadi besnosti pri njem so postajali vse redkejši. Imel je štiri otroke. Oče je umrl v zavesti, da bo imel komu zastupiti svoje ogromno bogastvo. Ko pa je tudi Milan pred desetimi dnevi umrl, so ljudje začeli šepetati, da je bil zastrupljen. Ko je policija dobila to vest, je odredila izkop trupa, iz katerega so vzeli srce, pljuca in želodec, da jih preišče Higijenski zavod.

»Vampir« je strašil vaščane v Trdencih pri Kosovski Mitrovici. Pred kratkim je umrl kmet Izet Osmanović, ki je bil z vsemi svojimi sosedi sprt. Komaj pa so se njegovi sinovi vrnili od pogreba, se je v hiši začelo pravo pustošenje. Neki »duh« je baje razsajal in pobil vse šipe in opeke. Strah se je nato preselil še v druge hiše. Da bi se preprečali, če se je njihov oče vampiril, so šli sinovi odkopat njegov grob. Toda opeka so našli v naravnih legi in ne kletkega. Kljub temu pa je strašilo kar naprej. Slednjič so se sinovi odločili po nasvetu starejših ljudi, na odlično potezo: enostavno so zažgali svojo hišo. In res »vampir« ni bilo več. Šele tedaj pa so orožniki začeli zasledovati pravega »vampirja«.

Šest ljudi se je zastrupilo z ogljikovim plinom v vasi Koracini pri Slavonskem Brodu. Marko Bajič si je postavil mlino, ki ga je gonil motor na ogelje. Nad prostorom, v katerem je bil motor, pa je stanoval Bajič s svojo družino. Pred dvema dnevoma je kot običajno Bajič naložil motor, pozabil pa je nataknil odvodno plinsko cev. Legel je z ženo in štirimi otroki k počitku. Toda plin je kmalu napolnil tudi njegovo spalnico. Sredi se je Bajič prebudil in začutil smrtno nevarnost. Imel je še toliko moči, da se je privlekel do okna, da bi ga odprl, toda takoj so ga zapustile moči ter je ob oknu klečnil. Šele zjutraj so prišli v mlino kmetje in vdrli v stanovanje. Našli so Bajiča ob oknu kletkega in že mrtvega, ženo in vse štiri otroke pa v nezavesti. Prepeljali so jih takoj v bolnišnico, vendar pa je bila vsaka pomoč zaman. Vsi so zastrupljenju podlegli.

S tovarnim avtomobilom vred se je prekučil v trideset metrov globoko raseko neki kmet iz okolice Sarajeva. Peljal se je bil na tovornem avtomobilu, ki je bil naložen s sodi bencina. Ko je šofer privozil do ostrega ovinka, je izgubil oblast nad vozilom, narkar je avtomobil zdrknil po bregu navzdol. Šofer in pa njegov pomočnik sta naglo skočila ven in se pri tem težko potknila, kmet pa se je z avtomobilom vred prevrčal, dokler se ni avtomobil dokotalil do dna. Vse se je razbilo, le kmet je na največje začudenje šoferja prilezel izpod ruševin nepoškodovan. Trdo se je namreč oprijel ograje in se obvaroval udarcev.

Zavod Nikole Tesle bodo gradili v Belgradu. Nikola Tesla, ki je jugoslovanski rojak, si je v znanstvenem svetu priboril velik ugled s svojimi izumi in dognanji na polju elektrotehnike. Stalno biva v Ameriki. Po njem se bo imenoval tudi zavod za raziskavanja v Belgradu. Prve prispevke so začeli zbirati med obitvostvom belgrajski vseučiliški profesorji in znanstveniki, znaten dar po so dobili tudi od nemake družbe za znanstvena raziskavanja. To društvo jim bo poslalo precej instrumentov in strojev, prav podobno pa je obljubilo tudi pariško društvo Nikola Tesla. Tako je treba prav za prav nabrati le še denarna sredstva za gradnjo reprezentativne stavbe zavoda. Verjetno je, da bo tudi država prispevala svoj delež k zgradbi.

Tretja licitacija za gradnjo novega splitskega pristanišča bo 20. marca v Splitu. Bili sta v preteklem mesecu že dve licitaciji, ki se jih je udeležilo več dalmatinskih tvrdk ter ena belgrajska. Tif pred prvo licitacijo pa so se splitske tvrdke umaknile, ker so ugovarile, da se pod belgrajsko tvrdko skriva neka danska gradbena družba. Ker je ostal samo en ponudnik, je bila licitacija odgojena. Pa tudi pri drugi ni bilo nič drugega. Domače družbe so se postavile na stališče, da tujec na noben način ne sme dobiti izvršitve del, za katere je določenih skoraj 18 milijonov dinarjev. Če se belgrajska družba ne bo umaknila, se zdi, da tudi tretja licitacija ne bo uspela.

Po svoje zanimiv spor okrog 18-letnega fanta, katerega je oče kot 4-letnega dečka prodal svojemu znanecu. Hasan Alkici je moral zaradi revščine od domačega ognjišča. Oče ga je bil prodal za 250 dinarjev in za nekaj litrov žganja kmetu Terziću. Ker je bil Hasan priden in pošten, ga je Terzić, ki svojega sina ni imel, ljubil, in ga kot svojega sina tudi vzgajal. Ko pa je Terzić umrl, se je njegova vdova vdru go poročila. Odslej Hasanu ni bilo več tako prijetno kot prej. Zato je pobegnil k Terzićevemu sorodniku. Toda njegova mačeha ga je zahtevala nazaj. Stvar je prišla pred sodišče, ki bo moralo zbrati vse podatke, nato pa razsoditi, komu pripada kunčeni Hasan.

Poseben paviljon na velesejmu v Budimpešti bo postavila naša država. V tem smislu je obiskal trgovskega ministra Jevrema Tomića madžarski poslanik na našem dvoru Bakacz-Bessenyey in ga prosil, naj bi tudi sam minister prisostvoval odpreltju velesejma, s katerim bo združena velika živinska razstava. Minister Tomić je odločil, da bo naša država zgradila v Budimpešti svoj lastni paviljon in da bo v njem razstavila glavne proizvode, ki bi mogli dobiti kupce na Madžarskem. To naj bi bili prvi znaki, da se bo med našo državo in Madžarsko začelo počasi obnavljati gospodarsko sodelovanje in izmenjavanje blaga.

240.000 dinar znanja proračun savske banovine za prihodnje leto. Tudi ta proračun je višji kakor lanski, vendar pa banovina ne bo vpeljala nobenih novih davkov in bremen. Med drugim vsebuje proračun tudi postavko za zagrebško zakladno bolnišnico. V celoti je banovina za to bolnišnico dala 4.000.000 din. Banški svet se bo v ponedeljek zbral k posvetom.

„Prekmurski teden“ v proslavo 20 letnice osvoboditve Prekmurja

Murska Sobota, 3. marca.

Letos poleti bomo praznovali 20 letnico, ko je bila Slovenska krajina po sklepu pariške konference priključena Jugoslaviji. Tujsko-prometno društvo v Murski Soboti se je zato odločilo, da za proslavo tega pomembnega jubileja organizira razstavo, ki naj pokaže gospodarski in kulturni razvoj Prekmurja v 20 letih pripadnosti k naši državni skupnosti. Z razstavo naj bi bile v zvezi tudi razne kulturne, športne in zabavne prireditve, ki bi pritegnile v Mursko Sobotu — metropolo Slovenske krajine — čim več obiskovalcev. Ta prireditve, ki bo trajala od 17. do 26. junija, je dobila v naši javnosti ime »Prekmurski teden«, ki naj ostane.

Organizacija »Prekmurskega tedna« je močno zaposlila vso prekmursko javnost, ki se v polni meri zaveda, da bo treba razstavo temeljito pripraviti. Prvič v 20 letih življenja v svobodni državi in skupno z ostalimi Slovenci bo prebivalstvo Slovenske krajine stopilo pred našo javnost in nam pokazalo, kaj premore dežela kneza Koclja v svojem stremeljenju za gospodarskim in kulturnim uveljavljanjem. Prvič se

bo zdaj nudila prilika, da se organizirajo iz ostale Slovenije večji izleti v Prekmurje. Murska Sobotu bo gostoljubno sprejela izletnike in prireditelji »Prekmurskega tedna« bodo poskrbeli, da si bodo lahko ogledali znamenitosti in zanimivosti naše Slovenske krajine, predvsem znamenito Plečnikovo umetnino: cerkev v Bogojini, stari cerkvi v Martjancih in na Selu, gradove v okolici, slovito zdravilišče Radence, ki je komaj 10 km od Murske Sobotu, veliki most čez Muro pri Petanjcih itd.

Uvod v »Prekmurski teden« bo otvoritev novega trgovskega doma in s tem združenje zborovanje Zveze trgovskih združenj iz vse Slovenije. Novi trgovski dom stoji poleg delavskega doma, torej v neposredni bližini razstavišča, ki bo na prostoru med delavskim domom in Saparijevim gradom. V več paviljonih, ki jih bodo postavili na levi strani topolove aleje, bodo razstavljeni kmetijski, obrtni in industrijski proizvodi Prekmurja, poleg tega pa bodo razstavile razne firme umetna gnojila, stroje za razne industrijske proizvode, ki pridejo v poštev za slovensko Pomurje.

Našim vzgojiteljem v premislek . . .

Celje, 2. marca.

Bilo je v soboto popoldne. Sedel sem v kavarni in čakal, da se odpro trgovine. Pri sosednji mizi je sedela družba mladih ljudi. Nehote sem ujel nekaj stavkov iz njihovega razgovora. Ni lepo prisluškovati, boste rekli, ali moj Bog, tudi ni lepo, če je človek v javnem lokalni preglasen. . . . Kmalu sem sprevidel, da sedi pri sosednji mizi družba naših mladih ljudskošolskih vzgojiteljev, ki so tega dne v Celju zborovali.

Najbolj značilen se mi je zdel stavek mladega gospoda: »Hudič, ko sem pa tako sam in tudi izven šole ne najdem prave družbe, niti prave zaposlitve. . . . Tak odgovor mnogo pove. Zamislil sem se. . . .

Siromak, zaslepljenec! Ali nisi tudi ti sin slovenske krščanske matere? Ali si pozabil, kako lepo te je vzgajala v mladosti, kako je skrbela zate in ti pripomogla do lepega koščka kruha? Ali nisi ti sin očeta, ki je dne 11. decembra 1938 dal glas našemu voditelju dr. Korošcu? Ali niso tvoji bratje in sestre, sorodniki in prijatelji, vodilni funkcionarji naših katoliških usmerjenih po-deželskih organizacij? In ti, ubogi zapeljavec, tebi je danes kot vzgojitelju in učitelju tistega naroda, iz katerega si izšel, dolgaš, pusto in nezno. Ubožec, pojdi sam vase in izprašaj si vest. Preglej malo svojo okolico in premisli, ali ne bi bilo lepše in pametneje, lotiti se kakšnega izvenšolskega dela v naših ljudskih društvih, kakor pa brezplodno sanjari o »zvziženih ciljih«, katere propagiraš danes. Prisluhni malo utripu ljudske duše, približaj se ji, povrni se med narod, iz katerega si izšel.

Naša katoliška prosvetna društva, fantovski odseki, gasilske čete rabijo voditelje, tajnike, režiserje, poveljevanja sposobnih ljudi itd. Naše gospodarske ustanove: hranilnice in posojilnice, gospodarske zadruge, sadjarske in kmetijske korporacije ti bodo radevolele dale delo. Naš narod je že nešteto krat pokazal, kako zna biti hvaležen tistim, ki so živeli in delali zanj.

Minulo leto je bilo širom Slovenije nešteto ljudskih prireditev, taborov, telovadnih nastopov i. sl. Največičastnejši med vsemi je bil vsekakor mednarodni mladinski tabor v Ljubljani. Deset-tisoč so šli v sprejedu skozi ljubljanske ulice. Ti pa, dragi moj, si ostal doma in se dolgočasil. Ti pa si bil med tistimi, ki so širili tiste dni izmišljene novice o nameranih atentatih na predstavnike naše oblasti, ti si pritrdjeval onim, ki so trgli našim fantom znake s prs, ti si odbraval vso ono javno in prikrito hujkanje proti našim odsekom, ti si stal v vrstah onih, ki so v svoji zaslepljenosti zagrizenosti zmerjali naše fante za »kmečke štores« in podobno. Ti si v šoli oviral naši mladini pot v naše telovadnice, svaril si in

grozil, istočasno pa pod krinko nacionalizma ter pod zaščito zakonodaje delal propagando za družta, ki so našemu ljudstvu tuja.

Bližal se je zgodovinski 11. december 1938. Dan, ki je postavil važen mejnik tebi in meni, dan, ki je prinesel med evropsko javnost soglasno zahtevo slovenskega ljudstva: »Tako in nič drugače! In ti, dragi gospod učitelj, si stal zopet ob strani, t. j. izven strnjene vrst slovenskih mož in fantov. Ali nisi bil tudi ti med onimi redkimi zaslepljenici, ki so se sestajali na »zaupnih« shodih in kovali načrte, kako bodo uničili klerikalnega zmaja? Zakaj si stopil v vrste onih, ki zasledujejo protislovenske politične cilje? Kako si še upal tožiti, ko si s svojo abstinenco ali pa glasovanjem proti slovenskim političnim zahtevam vendar dosti jasno in javno pokazal, da ne maraš imeti ničesar z ljudstvom, ki te redi?

Ob takem premišljenju mi pride na misel neki sestavek, objavljen v enem izmed slovenskih pedagoških revij, ki je končeval nekako takole: »Ko bomo iz naših šol iztrebili vsak vpliv dnevnih politikov, ko se naša mlada mlada bo v naša izvenšolska delovanja, ko bodo prenehala vsa hujkanja proti nam, takrat bomo postali res pravi učitelji naroda. . . .

Vse to se more zgoditi že jutri, če hočete. Odvisno je od vas samih. Kadar bo naš narod videl, da ste taki, kakršne vas želi imeti, tedaj vas bo vzljubil, spoštoval, štítil pred izpadi pre-nagljenih politikov, branil vašo osebo in stanovsko čast pred morebitnimi hujškai in podobno. Naravnost naivno pa je mišljenje, da si bo naš narod pustil vzeti pravico soddločevanja v naši prosvetni politiki vse dotlej, dokler se bo naš učiteljstvo družilo z ljudmi, ki vodijo protiljudsko politiko. Lepo doneče fraze o vzgoji mladine po modernih načelih novodobne pedagogike, uvožene iz tujine, so neslovenske, nekrščanske in tuje, kakor so nam tuji oni, ki to propagirajo.

Naš narod je spregledal, narod je edin, zato je tudi obrnil hrbet vsakomur, ki je proti njemu. Zato, dragi mladi slovenski učitelj, kreni na pot, katero so hodili tvoji predniki, priznani in spoštovani učiteljski veterani, približaj se ljudstvu, žrtvuj se zanj, daj mu, kar zmoreš, pa boš srečen ti in vsa tvoja okolica, srečna tvoja domovina — in nikdar več ti ne bo dolgočas. — Prisluškovalce.

Prvovrstna sveža slanina

prvovrstno sveže svinjsko meso à 12,- Din za kg

v soboto 4. marca na Lavtičarjevi stojnici v Šolskem drevoredu

Med ameriškimi Slovenci

V Clevelandu sta pretekli teden slavila zakonec Anton in Frances Tomše 25 letnico poroke. Istotam je preminul rojak John Gerbec. Doma je bil iz vasi Botajevo, fara St. Jošt pri Vrhniku, in je prišel v Ameriko pred 30 leti. Zapušča ženo, štiri sinove in šest hčera.

V La Salle je preminula dobro znana Slovenka Mary Grgovič. Pokojna je bila doma iz Birčne vasi, rojen Golob. V Ameriko je prišla leta 1903. Njen soprog ji je umrl leta 1932. Zapušča 6 sinov in 2 hčere.

V Clintonu je umrl rojak Karel Vrabčič v starosti 69 let. Doma je bil iz Zagorja ob Savi in je prišel v Ameriko iz Nemčije pred 36 leti. Zapušča ženo in štiri sinove.

V Greaney (Minn.) je nagloma umrla Katarina Bajuk v starosti 61 let. Doma je bila iz vasi Radovice. V Ameriko je prišla leta 1901. Zapušča moža Marka in devet otrok.

V Milwaukee (Wiss.) je pred kratkim podlegel jetiki rojak Matija Matko v starosti 50 let. Zapušča ženo, dva sina in eno hčer.

V Oak Creeku (Colo.) je umrl rojak Jakob Schwab v visoki starosti 90 let. Bil je star naseljenec. Doma je bil iz Vojne vasi pri Črnomlju in je prišel v Ameriko pred 50 leti. Zapušča sina, ki je nekje v Ameriki, za katerega že dolgo časa ni vedel.

V Bon Ainu je umrl za srčno hibo rojak Matija Krofina v starosti 64 let. Doma je bil iz Brusnice na Dolenjskem in je prišel v Ameriko pred 40 leti. Zapušča sedem otrok, ki so že odrasli.

V Steeltonu je umrl rojak Anton Težak v starosti 69 let. Doma je bil iz Ročalnic pri Metliki v Belokrajini in je bil že star naseljenec. Zapušča ženo in dva sina.

Novi Sad, 3. marca. M. Snoči se je v novosadski tovarni železnih konstrukcij prevrnil tovorni avtomobil, naložen s težkimi železnimi okviri. Težko je bilo pri tej nesreči poškodovanih šest delavcev, ki so vse prepeljali v bolnišnico.

Se 100.000 ljudi bi mogla prerediti Dalmacija, če bi se osušila številna močvirja, zlasti pa kraška jezera, ki v jesenskem času zalijejo prav najbolj plodno zemljo. Take zemlje je okrog 75.000 hektarjev. Če bi izsušili samo 30.000 hektarjev, bi dobili prostora za naselitev 100.000 ljudi, ki bi iz te zemlje pridelali tudi dovolj hrane zase. Poleg tega bi iz melioriranih drugih močvirnih zemljišč lahko pridelali toliko žita, da bi pokrili vse potrebe Dalmacije.

Vremensko poročilo

»Slovenskega doma«

Kraj	Barometer-sko stanje	Temperatura v C°			Veter (smernost)	Padavine	
		max.	min.	relativna vlažnost		m/m	vrsta
Ljubljana	777,3	9,0	-1,8	83	0	N ₁	—
Maribor	771,6	9,6	-2,0	80	0	SW ₁	—
Zagreb	765,3	10,0	3,0	90	8	ESE ₁	1,0 dež
Belgrad	764,0	5,0	3,0	90	10	NW ₂	5,0 dež
Sarajevo	765,4	4,0	1,0	90	10	0	0,3 dež
Vis	762,7	7,0	2,0	70	5	NE ₁	—
Split	762,5	11,0	6,0	40	7	NE ₁	—
Kumbar	759,4	12,0	9,0	60	10	NE ₁	—
Rab	766,2	9,0	5,0	80	4	N ₁	—
Dubrovnik	759,4	12,0	5,0	70	10	NE ₁	—

Vremenska napoved: Večinoma jasno in slano-vitno vreme. Ponoči mrzlo, podnevi topleje. Najnižja toplota zraka na letališču — 6,4 stopinje Celzija.

Koledar

Danes, petek, 3. marca: Kunigunda.
Sobota, 4. marca: Kazimir.
Nočno službo imajo lekarnarje: mr. Sušnik, Marijin trg 5, mr. Kural, Gosposvetska cesta 10, mr. Bohinec, Rimska cesta 31.

Obvestila

Francišanska prosveta M. O. v Ljubljani vpri-zori v nedeljo, 5. t. m. ob 5 popoldne ljudsko igro s petjem in godbo v 5. dejanjih »Deseti brate«, po Jurčičevem romanu dramaturiziral Fran Govekar. Igro režira Milan Skrbinek v novi zasedbi. Pri predstavi in med odmore igra lasten šramel kvartet. Vstopnice od 3 do 10 din so v predprodaji v pisarni »Pax et bonum« v franciskanskem prehodu. Člani popusti!

Lajovčev koncert v Litiji. Glasbena Matica ljubljanska bo priredila v nedeljo, 5. t. m. popoldne v dvorani Sokolskega doma koncert Lajovčevih skladb. Pri koncertu sodelujejo: ravnatelj Julij Betetto, Ljudmila Polajnarjeva, prof. Marijan Lipovšek in celotni pevski zbor Glasbene Maticе ljubljanske pod vodstvom ravnatelja Mirka Poliča. Na sporedu so izključno le dela Antonia Lajovca. Predprodaja vstopnic v trgovini Janka Končarja v Litiji.

Predavanje Prirodoslovnega društva. V torek 7. marca bo predaval v Mineraloški predavalnici univerze g. J. Branc o temi »Ob stoletnici fotografije«. Začetek ob 18.15.

Svengaljev nastop danes ob 21 v kinu Unionu. Kakor smo že včeraj poročali, je mojster Svengali prelozil in preuredil svoja gostovanja v prihodnjih tednih tako, da je mogel ostati še nekaj časa v Ljubljani. Na ta način mu je omogočeno prirediti še eno gostovanje v kinu Unionu danes ob 21. Zanimanje za predstavo je veliko, vendar je še dovolj vstopnic na razpolago tako, da bodo kmalu mogli priti na svoj račun vsi tisti, ki pri prejšnjih Svengaljevih produkcijah zaradi stalno razprodanih predstav niso mogli dobiti sedežev. Zaradi velikega zanimanja uprava kina Uniona ne more prevezti telefoničnega naročila vstopnic, ampak naproša vse tiste, ki se za današnjo prireditev zanimajo, da kupijo osebno vstopnico pri blagajni.

»Z bojovníki na svetovna bojišča« je naslov današnjemu predavanju, ki ga bo imel bivši vojaški zdravnik dr. M. Justin. Predavanje bo ob 8 zvečer v beli dvorani hotela Union. G. predavatelj bo pokazal bojna polja od svojeke strani, kakor jih je doživljal vojaški zdravnik, ki je spremljal slovenske fante in može v Galicijo, Karpatu, v Južne Tirole in bregove Soče. Brez dvoma bo to predavanje zanimalo bišve bojovníke, saj bo predavanje tudi onemrljeno s skioptič. slikami.

Mrakova tragedija »Grohar«, ki prikazuje v 4 napetih slikah tragično življenje velikega slovenskega slikarja Ivana Grohara, bo poslednjič uprizorjena danes zvečer ob 20 v Franciskanski dvorani. Prve tri slike se gode v visoki kulturni Ljubljani, četrta pa v Škofji Loki. Delo, ki je bilo uprizorjeno že na številnih slovenskih odrih, je pod avtorjevo režijo doseglo povsed izreden uspeh. Vstopnice danes na razpolago v »Pax et bonum« v Franciskanskem prehodu, zvečer pa eno uro pred predstavo pri večerni blagajni.

Razstava tržaskih umetnikov v Jakopičevem paviljonu se bo zaključila prihodnjo nedeljo. Vadevto bo ob 11 popoldne. Ogledje si zadnje dni to zanimivo zbirko del (kipov in slik).

Občni zbor zveze šoferjev iz dravske banovine bo dne 4. marca 1939 ob pol 8 zvečer v salonu restavracije »Pri levu«, Ljubljana, Gosposvetska cesta. Udeležba je za vse člane obvezna.

V petek, dne 3. marca ob 20 bo v glasbeni dvorani »Slog« (Ljubljanski dvor, vhod iz Pražakove ulice) strokovno predavanje pod naslovom:

Izpopolnjevanje našega železniškega prometa. Predavanje je v zvezi z razpravo pod naslovom: »Usavrševanje našeg železniškega saobračanja«, katero je napisal generalni direktor g. inž. Nikloa Džurić in je natisnjeno v reviji »Naš saobračaj« št. 1-39.

Glavne točke razprave so:

1. Varnost, brzina, udobnost in cenenost prometa.
2. Nove proge.
3. Obstoječe proge.
4. Železniško osebje in.
5. Notranja organizacija železnice.

Predava g. inž. Stanislav Roglič, svetnik drž. žel. in predsednik oblasne uprave UJNZB.
Družabni večer priredi upravni odbor Oficirskega doma v soboto, 4. marca v spodnji dvorani hotela »Metropol«. Začetek ob pol 9. Ohleka poljubna. Rezervni častniki in prijatelji vabljeni, da se udeležijo tega večera.

Ljubljansko gledališče

DRAMA — Začetek ob 20.

Petek, 3. marca: Zaprtlo. (Generalka).
Sobota, 4. marca: »Prevara«. Premiera. Prem. ab.
Nedelja, 5. marca ob 15: Upniki — na plan! Izven. Znižane cene.
Ob 20: Zene na Niskavuoriju. Izven. Znižane cene.

OPERA — Začetek ob 20.

Petek, 3. marca: Zaprtlo.
Sobota, 4. marca: Ob pol 20: »Lohengrin«. Izven.
Nedelja, 5. marca ob 15: Pod to goro zeleno. Globoko znižane cene od 24 din navzdol. Izven.
Ob 20: Jesenski manevri. Izven. Znižane cene.

Mariborsko gledališče

Petek, 3. marca: Zaprtlo.
Sobota, 4. marca ob 20: »Prodana nevesta«. Red D.

Kje je čast, kje laž, zavijan e in izzivanje

Vojnik, 2. marca.

Ker nam že »Nova doba« posveča cele dolge kolone, bomo še mi danes posvetili malo za kulise, kaj njen licemerski poročevalec še ni snel pred-pustne krinke.

Ta gospod poročevalec si namreč domišlja, da je rojen kot človek z ostrogami na čevljih. Morda se mu je kaka stvar že posrečila, toda za letošnji predpust je doživel dvoje razočaranj. Lotil se je najprej gasilske čete. Za tajnika gasilske čete je imel neko osebno maščevanje. Ker je bil le-ta na zadnjem običnem zboru zadržan, mu je g. poročevalec »tovariški« spodmaknil stolček in se vsedel sam nanj. Ker pa se je to zgodilo proti pravilom, gasilska župa v Celju tega ni potrdila. Vprašamo sedaj javnost, naj ona razsodi, kdo je ravnal častno. Kdo je začel z grdo osebno politiko v gasilski četi. In ali se ni uresničil na g. poročevalcu »Nove dobe« rek: Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade. —

Druga stvar, ki se je je lotil, je bilo napadanje in blatenje naših društev. Sprva smo molčali, potem se oglasil. Zaprl mu je sapo. Dosejel je vendar mislil, da je v trgu samo on pismen. Sedaj se je začel izmikati in ker ni vedel drugega, se je spravil nad nas zaradi odstavljene občinskega tajnika. Ta zadeva pa je zelo kočljiva. Ker hočemo vsakemu dobro, bomo danes še veliko zamolčali. Če pa hoče poročevalec še kaj vedeti, mu povemo, da ima njegova JNS na vesti čisto drugačne stvari, kot n. pr. prezgodnjo smrt nekdanjega vojniškega občinskega tajnika g. Doklerja, ki so ga za volitve leta 1933 odgnali močno bole-nega v zapor. In ker se poročevalec trka na prsa za resnico, povemo še to: V eni sapi poroča, da član Sokola, ki je teptal znak, že ni bil več član, obenem pa pravi, da lažemo in poziva tistega, naj nas toži. Ja, kdo pa naj toži, če nihče ni tega storil? Oj, čudovita doslednost doslednosti! Ali imajo bralci »Nove dobe« res tako malo možgan? Toda poročevalec je obljubil poboljšanje. Prej se je še krepko udaril po čeljustih, ko je dejal, da otroci ne spadajo v časopis. Sam pa je vedno besedičil o otrokih in ženskah. Dvignil se je v svojem poročevalskem zanosu tako visoko, toda že samo nekaj naših besed je zadostovalo, da je padel na tla. Zdaj si želi samo eno: Ko bi vendar imel »Slovenski dom« bolj neumnežne dopisnike. In poje si tisto: Zora puca, bit če dana. . . . No, pesem mu pa že privoščimo po teh bridkih nepodstunih dneih. Kar je iskal, to je našel. Pa naj počiva v miru!

Slovenski prosvetni dom v Ljubljani
naša narodna dolžnost!

Hitler piše novo knjigo

Največja Führerjeva književna moštvo - ki jo napeto pričakuje ves svet

Okrog božiča se je diplomat neke podonavske države, ki ima z Nemčijo dobre odnose, mudil v tirolskih hribih na smučanju, oziroma na zimskih počitnicah. To priložnost je pariral tudi v to, da zaprosi za sprejem pri Hitlerju v Berchtesgaden. Morda je bil to tudi edini njegov namen že tedaj, ko se je ta diplomat odpravil na zimski oddih v tirolske hribe. Res se je oglasil v Berchtesgaden in zaprosil, če bi ga Hitler mogel sprejeti popoldne pred peto uro, ker namerava potem odpotovati še pred nočjo v München.

Sprejem ob nezaželeni uri

»Bolj težko bo to,« mu je odgovoril vladno nek visoki diplomatski uradnik, s katerim se je omenjeni diplomat že prej dobro poznal in ju je vezelo veliko medsebojno prijateljstvo. »Vi prav gotovo veste, da je Führer, kadar se muči tu, popoldne od 3 do 5 zaposlen s svojimi zasebnimi opravili.«

Diplomat ga je začudeno pogledal, kakor da bi ga hotel vprašati, kakšno si zasebni Hitlerjevi posli. Pa je uradnik takoj razumel, da mora diplomatu nekaj pojasniti o tem zasebnem Führerjevem delu. Dejal je:

»Ne mislite, da Führer pripravlja spet kakšno senzacionalnost. Posebno pa ne smete misliti na to, da se Hitler v teh dveh popoldanskih urah vsak dan zabava, kakorkoli že, o čemer so trdno prepričani ameriški in angleški časnikarji. Vsej v tem smislu vedno kaj napišejo. Vse takšne misli so čisto neupravičene in v temeljih zgrešene. Od 3 do 5 popoldne piše Hitler le svojo novo knjigo.«

Omenjeni diplomat je pozneje le prišel do Hitlerja in se mu je najprej zahvalil za njegovo veliko delo, ki ga je izvedel v zadnjem času, posebno, da je tako sijajno rešil evropski mir meseca septembra, ko je pri zasedbi Čehoslovaške preprečil prelivanje krvi in svetovno katastrofo. Zanimal pa se je tudi za novo Hitlerjevo knjigo, o kateri je od svojega diplomatskega prijatelja prej zvedel, da ja nemški Führer piše.

Hitler lanskega septembra ni pričakoval vojne

»Jaz sem prvi, ki je iz vsega srca vesel, da se je tako srečno rešil težki septembrski spor,« mu je odgovoril Hitler. »Če temu ne bi bilo tako, potem bi prav gotovo moral popraviti številna poglavja v moji novi knjigi, iz katere lahko vsak vidi, da v letu 1938 nisem pričakoval, da bo izbruhnila vojna.«

Potem se je ta razgovor zasukal na druge stvari. Hitler in diplomat, ki je bil pri njem v avdienci, sta govorila o važnih vprašanjih, ki se tičejo mednarodne politike in mednarodnega gospodarstva, posebno pa o tistih vprašanjih, ki se neposredno tičejo Nemčije in države, katere zastopnik je dotični diplomat.

Diplomat pa se je na tem obisku pri Hitlerju

lahko prepričal vsaj o tem, da nemški Führer res piše novo knjigo.

Da Hitler ne opravlja samo svojih političnih poslov, pač pa, da ima še mnogo drugega opravka, priča tudi članek, ki ga je pred nekaj dnevi objavil eden največjih nemških časopisov »Hamburger Fremdenblatt«. Vsaj v Severni Nemčiji je to prav gotovo eden največjih nemških listov. Ta odlično informirani časopis je v svojem članku izredno hvalil Hitlerjevo vsestransko delavnost ter objavil poleg drugega tudi tole: »Führer je med vsemi nemškimi državljani najdelavnejši mož. Dela ne prebota, njegovo delo pa je kaj različne vrste. Führerju je prirojena predvsem želja po delu na različnih poljih. Kljub temu, da je preobremenjen z nešteti političnimi in gospodarskimi posli Nemčije in s socialnimi vprašanji, se vendar silno zanima in vneto bavi tudi z vsemi umetniškimi vprašanji, pri tem pa ne smemo pozabiti tudi na njegovo književno delo, ki mu vzame mnogo časa.«

Član uglednega zastopstva, ki je Chamberlaina spremljal v Godesberg, je povedal, kaj mu je pripovedoval nek Hitlerjev najožji sodelavec. Dejal mu je tole:

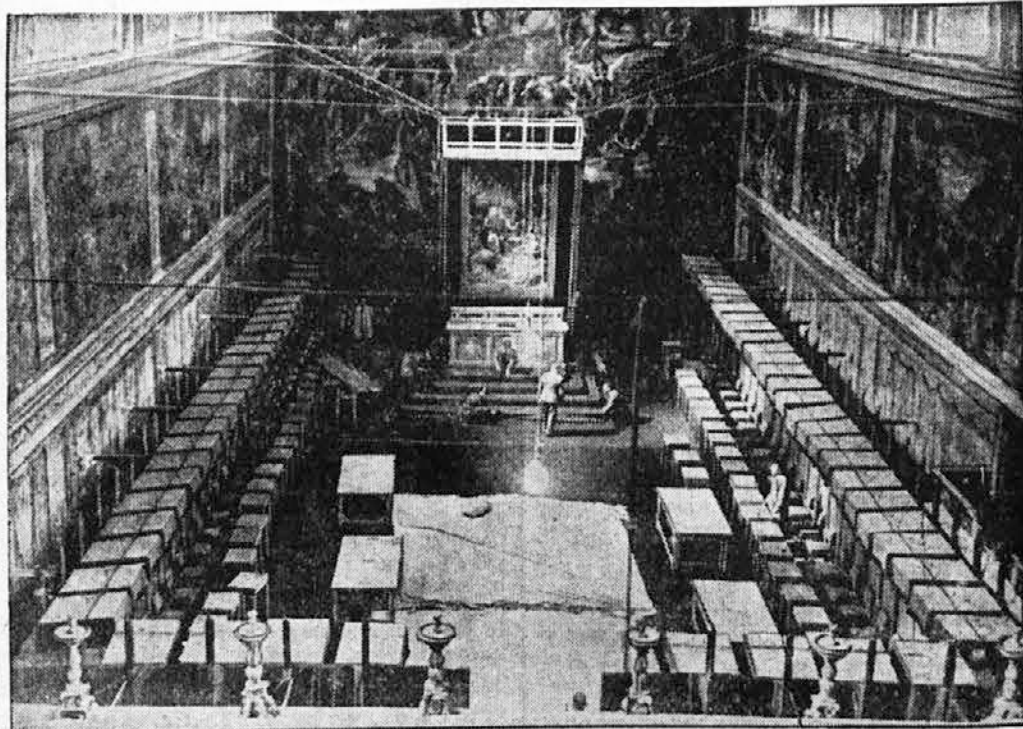
»Führer je zdaj zelo razburjen. Pa samo zato, ker se pogajanja s Prago ne premaknejo z mrtve točke, pač pa tudi, ker mora v zadnjih 15 dneh opustiti tudi vse svoje književno delo, ki mu je bilo vedno tako pri srcu.«

Trilogija - „Hitler - Nemčija - Evropa“

Kakšna je torej tista tajstvena zgodovinska knjiga, ki jo s tolikšnim zanimanjem pričakuje ves svet, knjiga, ki naj po svoji nepričakovosti prekosí vse dosedanje? Nekateri so trdno prepričani, da bo nova Hitlerjeva knjiga nadaljevanje njegove prejšnje knjige »Mein Kampf«. Mislijo, da bo imela naslov »Deutsches Kampf«, njej pa bi pozneje sledila še tretja knjiga z naslovom »Europas Kampf«. Skupno delo bi bilo torej nekaka trilogija, ki bi pozivala na boj proti komunistični nevarnosti, trilogija »Hitler - Nemčija - Evropa«. Drugi spet pravijo, da ima Hitler takšno delo sicer že davno v načrtu, da ga pa še ni začel pisati.

Volja in pokorščina naj bi prinesli odrešenje

Spet tretji, o katerih trdijo, da so dobro obveščeni o tem, kaj nemški Führer dela, pa pravijo, da Hitler že nekaj časa piše knjigo, ki naj bi bila največja mojstrovina, kar jih je nemški voditelj na književnem polju ustvaril v svojem življenju. Mislijo, da se bo ta knjiga morda imenovala »Erlösung durch Willen und Gehorsamkeit« - Odrešenje po volji in pokorščini. To bo bolj filozofsko kot pa politično delo in bolj teološko kot pa socialno. Knjiga bi bila obenem »stroga in nepristranska« kritika vseh nekdanih in sedanjih verstev. Po novi veri, ki jo bo baje oznanil Führer v

Pogled v notranjščino Sikstinske kapele po končanih pripravah za volitev novega papeža. Ob straneh je 62 enakih sedežev za kardinale.

tej svoji knjigi, in ki naj bi zajela človečanstvo, predvsem pa germanstvo, naj bi prišlo »odrešenje« po dveh večnih načelih človeške delavnosti in skupnosti, po volji in pokorščini.

Kako piše Hitler svojo novo knjigo

Kako Hitler, ta najbolj brani pisatelj 20. stoletja, piše svojo novo knjigo, ki bo navdušila ali pa razočarala njegove bralce? Na vsak način ne bo nove knjige napisal tako, kot je napisal »Mein Kampf«. Pri tej prvi knjigi so mu pomagali prof. Karl Hanshofer, Rudolf Hess in Alfred Rosenberg, ali če mu niso že neposredno pomagali, pa so mu vsaj v medsebojnih razgovorih dali to ali ono misel, ki bi jo bilo vredno in treba poudariti. Drugo knjigo pa Hitler piše brez tuje pomoči, čisto sam. Narekuje jo na stroj. Zvočna priprava, takoimenovani »dictaphon«, ki ga je dal narediti nalašč za to narekovanje, pa ga, kakor pravijo, ni zadovoljila. Vsak dan piše knjigo ob istem času. Če je kdaj prav v teh urah zaposlen s kakšnimi drugimi posli, ali pa, če je nerazpoložen za temeljito delo, potem tisti dan knjige sploh ne piše, tudi če ima morda v poznejših urah čas in če je pozneje še tako dobro razpoložen. Hitler hoče na vsak način tudi v tem oziru obdržati točen red, točen urnik svojega dela čez dan.

Pred 15 leti, ko je bil Hitler še precej mlad, ni bil nikdar tako zaposlen z drugimi opravki, da se ne bi imel časa posvetiti tudi svojemu literarnemu delu. Zato mu knjiga »Mein Kampf« tudi ni delala preveč težav in jo je lahko napisal v dveh letih. Danes pa je toliko važnih političnih poslov, da ni ravno preveč časa za književno delo. Poleg tega pa Führer tudi ni več tako mlad. Kljub temu pa eta na Hitlerjevem urniku namenjeni na dan 2 uri za pisanje nove knjige, literarne in filozofske mojstrovine, kakor napovedujejo.

Nekateri so pričakovali in tudi Hitler sam je bil prepričan, da bo delo lahko končal že do septembra 1938. Vendar pa so prišli nepričakovani dogodki in z njimi obilo skrbi, ki so Hitlerju vzele toliko dragocenega časa. Bog ve, kdaj bodo nemški časopisi - ti bodo gotovo prvi - objavili, da je napovedana knjižna končana.

V nekaj besedah

Silovit požar je izbruhnil v Halifazu na Škotskem. Popolnoma je uničil neki tamkajšnji hotel. Do zdaj je ugotovljeno, da je 20 ljudi zgorelo, 80 pa da jih je ranjenih. Boje se, da ni še več človeških žrtev, kajti v trenutku, ko je izbruhnil požar, je bilo v hotelu mnogo gostov in uslužbencev.

Na neki angleški 10.000 tonski ladji je v Neaplju izbruhnil požar. Ladja je pred dvema dnevi prispela s tovorom petroleja v neapeljsko pristanišče. Gasilci, ki so takoj prihiteli na kraj požara, so požar pogasili. Škoda se ni ocenjena.

Japonska vlada je odobrila poseben proračun 527 milijonov jenov, od tega 460 milijonov za finansiranje kitajske vojne od februarja t. l. do marca 1940. »Asahi Šimbun« piše, da celotni iz-

datki za kitajsko vojno od julija 1937 do danes presegajo znesek 1199 milijonov jenov, to je, da so sedemkrat tolikšni, kolikor je Japonsce stala rusko-japonska vojna.

Japonska cesarica je danes ob 16.30 krajevne- ga časa rodila hčerko.

Novo organizacijo, ki bo zbrala vse irske zveze, so ustanovili v New Yorku. Nova organizacija se imenuje »United Irish Republicans«. Naloga organizacije bo združiti vse ameriške Irce v boju za osvoboditev Irske.

Italijanski uradni list priobčjuje zakon o letalstvu. Po tem zakonu bodo oblastva morala vsakega državljanca, ki ima lastnosti, potrebne za pilota, vpisala v pilotski kader. Določila tega zakona se začno izvajati pri mladeničih, ki bodo letos izpolnili 18 let. Ti mladeniči bodo poklicani pod orožje, ko dosežejo 20 let starosti.

Razstavo nemške knjige in nemškega časopisa so včeraj slavnostno odprli na nemškem poslanstvu v Ankaru. Slavnostne otvoritve so se udeležili med drugimi predsednik vlade Refik Raidam, pomočnik zunanjega ministra in več ministrov. Zvečer je bil na nemškem poslanstvu velik sprejem, ki se ga je udeležilo tudi mnogo članov diplomatskega zbora.

Japonska vlada bo razpisala posojilo 8 milijard jenov v obveznicah, da pokrije vrzel, nastalo zaradi vojne na Kitajskem. Celotni japonski izdatki od začetka vojne pa do januarja prihodnjega leta bodo znašali 11.990.000.000 jenov, to je okoli 160 milijard din.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Petek, 3. marca: 11. Solska ura: Marec doma in v prirodi, dialog (vodi g. Miroslav Zor) - 12. Slovenske pesmi (plošče) - 12.45 Poročila - 13. Napovedi - 13.20 Opoldanski koncert Radijskega orkestra - 14. Napovedi - 15. Zonska ura: Matjaž se vzgaja ob svojem otroku (ga. Vlasta Sterle) - 15.30 Pisan drobšč (plošče) - 16.40 Francoščina (g. dr. Stanko Leben) - 19. Napovedi, poročila - 19.30 Nac. ura: Trgsko zveze Bosne in Hercegovine in Dubrovnikom in Benetkami v XVIII. stol. (S. Burina, Belgrad) - 19.50 O varstvu prirode (g. K. K. naver Pavel) - 20. Orgelski koncert (g. prof. Pavel Randić), vmes samospevi (gđe. Stefanija Pavlovič) - 21.15 Simfonična glasba, igra Radijski orkester - 22. Napovedi, poročila - 22.30 Angleške plošče.

Drugi programi

Petek, 3. marca: Belgrad: 20. Zagreb, 20.30 Drama, 22.15 Koncert ge. Gungjencac - Zagreb: 20. Koncert Janigr, 20.30 Grgoševičeve skladbe, 21.30 Tjardovičevi šlagerji, 22.30 Plesna glasba - Praga: 19.25 Salonski orkester, 20.30 Orkestralni koncert - Sofija: 19.30 Rossinijeva opera »Seviljski brivci« - Varšava: 19.30 Poljska in švedska glasba, 20.10 Plošče, 21. Pevski koncert, 21.15 Filharmonični koncert - Budimpešta: 20. Verdieva opera »Trubadur«, 22.30 Jazz - Trs-Milan: 17. Zbor, 21. Simfonični koncert - Rim-Bari: 21. Opereta - Dunaj: 19.30 Za smučarje, 20.10 Stuttgart - Berlin: 20. Weberjeva opera »Madame Butterfly« - Bratislava: 20.10 Puccinijeva opera »Carostelec« - Vratistava: 20.10 Lovski večer - Frankfurt: 20.15 Koncert po željah, 20.45 Beethovnova skladba - Stuttgart: 20.10 Mozartova opera »Don Juan« - Bernmünster: 20. Sprevoigri, 20.30 Stara švicarska glasba, 21.20 Cerkvena glasba.

Norman Raily Raine:

JUNAŠTVA ROBINA HOODA ZGODOVINSKI ROMAN S SLIKAMI

In res, princ Ivan brez dežele se je ta trenutek zazdelo, da teh besedi ne govori sir Guy Gisbourneški, ampak neka krasna, čarobna, čudovita usta, iz katerih se cedi kaor med in mleko, sladka sama pamet in modrost. Ta usta pa zares znajo pripovedovati krasne, odlične stvari, ta usta so kakor nalašč ustvarjena za krasne nasvete!

»Ali misliš, da se nanj lahko zanesem?« je vprašal po kratkem premolku princ Ivan brez dežele.

»Prav gotovo! Popolnoma zanesljivo! Brez dvoma bo pomagal kralju, ki mu bo vrnil odvzeto plemstvo!«

Sir Guy Gisbourneški se je laskal princu Ivanu brez dežele, za katerega je vedel, da mu prilizovanje prav gotovo dobro godi, zlasti, če je izgovorjeno ob pripravnem trenutku.

»Dobro!« pravi princ in po kratkem premisleku udari na zvonec. Pri vratih se takoj prikaže straža.

»Pokliči in pripelji Dickona, reci mu, da ga jaz kličem!« zapove princ. Ni mu bilo treba dolgo časa čakati. Dickon je bil prav tam nekje v bližini dvorane. — Sir Guy Gisbourneški, ki je bil že prej vse natančno premislil in pripravil, da je Dickon prišel prav k vratom. Zlepa se temu premetenemu možu ni utegnila izmuzniti niti najmanjša podrobnost. Prav vse je vselej natančno premislil in pripravil.

Dickon je vstopil. Bil je to močan in visok človek, oblečen tako kakor so bili tačas oblečeni vsi častniki. Stopil je pred prince Ivana brez dežele in se priklonil ter čakal, da bi ga ta ogovoril.

Za njegovim hrbtom pa je prav ta hip vstopila tudi lady Marian. Nekaj ji je rekla, da gre tod za nekakšen skrivnostni sestanek. Nemudoma je stopila ob stran, v globino dvorane ter se pritajila k zidu da je ni mogel nihče zapaziti. Sklenila je, da bo dobro prisluhnila, ker se ji je zdela, da bi utegnila slišati kaj zanimivega in važnega. Opazil je v poltami ni nihče od prisotnih, ker so bili vsi s hrbti obrnjeni proti vratom.

Princ Ivan brez dežele se je zdaj kot prvi oglašil:

»Dickon, ališal sem, da ti je bil svoje čase Rihard odvzel plemiško čast ter ti tudi zaplenil vsa posestva in dobrine!«

Dickon je odvrnil naglo in besno, tako da se je kar videlo, kako hudo ga je bil e tem vprašanjem zadel v srce princ Ivan brez dežele ter mu nanovo razkraval staro, že skrajno pozabljeno in domala zaceljeno rano, ki pa ga je v resnici na dnu srca še skelela; »ekozi vsa ta dolga leta je ni bil mogel pozabiti.«

»Dale! Nič drugega ni odvrnil, toda v tej kratki besedi so bili celi stavki, ki so natančno razodevali, kako silovit srd je še vedno bešen v njegovem srcu.

Kazalo je, da je princ Ivan brez de-

žele z njegovim odgovorom zadovoljen, kajti takoj nato je nadaljeval:

»Ne mislim povpraševati po vzrokih, radi katerih ti je bil Rihard odvzel plemstvo ter ti zaplenil premoženje. Vedel bi le rad, koliko ti je Rihard prirasel na srce? Ali ga imaš rad ali ne? Povej mi brez ovinkov, popolnoma tako kakor je res!«

Dickon je odgovoril kakor bi se bilo nekaj sprožilo v njem:

»Ne, princ!«

Odgovor je bil prav tako kratek kakor prvi. Toda bil je vse glasnejši, vse trši. Nepopisna mrznja do Riharda z Levjim srcem je zvenela iz njegovega odgovora tokrat. Kako globoko ga je moral sovražiti! Grenkoba se je javljala v njem in globoko, strašna želja po maščevanju.

»Dobro...« mu je odvrnil princ Ivan brez dežele ter se pomembno ozrl k siru Guyju Gisbourneškemu in škofu iz Black Cannona. Nekaj se je sprva pomisljal, kako bi nadaljeval. Končno se je po krajšem molku le spet oglašil:

»Ali poznaš Luttonovo gostilno?« je vprašal.

»Poznam, princ!«

»Poslušaj, Dickon! V tej gostilni je kralj Rihard, ki se je bil vrnil iz ujetništva! Obkel se je bil v meniško raševino kakor božjepotnik, ki se vrača iz Svete dežele v svojo domovino. Pohiti tja. Našel ga boš...«

Princ Ivan je spet okleval, vendar se je končno le nekako znašel in odločil. Nadaljeval je in pri tem ostro gledal Dickona, ki je stal pred njim ves čas prav strumno vojaško vzravnal, v oči, ko je rekel:

»In če Rihard slučajno umre...«

Princ Ivan brez dežele svoje misli ni mogel dokončati, ker se mu je v besedo urno vpletel sir Guy Gisbourneški, ki je Dickonu dejal mehko in obetajoče:

»Plemstvo ti bo vrnil, Dickon!«

Dickon je obstal brez glasu.

V tem se je spet oglašil princ Ivan. »Pa tudi Robinovo posestvo boš dobil povrh k ostalim tvojim posestvom, ki ti jih bom nemudoma vrnil! Če boš izpolnil to, česar od tebe pričakujemo, bo moja kraljevska beseda cetala zvesta in dosledna temu, kar sem ti bil pravkar obljubil! Vprašam te tedaj, ali pristaneš na naš predlog?«

Spet se je oglašil sir Guy Gisbourneški:

»Premisli dobro, kaj se ti obeta! Spet boš plemič, bogat, sam svoj gospod, počel bo do kraja življenja, kar boš hotel, na boljšem boš kakor si bil kdajkoli prej, preden ti je bil Rihard odvzel plemiško čast ter zaplenil vsa tvoja posestva!«

Zapeljivo in vablivo je govoril sir Guy Gisbourneški, da bi Dickona čim lažje in zanesljiveje pridobil za izvedbo podjetja, ki si ga je bil izmislil, da bi se iznebili strahu pred osebo kralja Riharda z Levjim srcem.

»Ali pristaneš, ali ne?« je ponovil princ.

Brez obotavljanja je izgovoril Dickon to besedo, ač pa so se mu zaiskrile od sovraštva in maščevalnosti.

Sir Guy Gisbourneški ga je hotel le še uvrstiti v njegovem eklepu, zato se je obrnil proti princu Ivanu brez dežele in proti škofu iz Black Cannona, ko je rekel:

»Torej se mu ba vendarle po tako dolgem času spet nasmejala sreča! Celo sam bo lahko temeljito opral eramoto in krivico, in sicer s krvjo človeka, ki ga je bil s to eramoto in krivico udaril!«

Princ je nato ukazal Dickonu:

»Potem pa pojdi, in to nemudoma! Vsaka minuta je važna, vsak zamujeni korak bi se utegnil bridko maščevati. Pohiti, kolikor le moreš, daj ti bomo najboljšega konja! Požuri se, da ti Rihard ne bo iz Luttonove gostilne že odšel!«

»Šel bom, princ! Takoj! In napravil bom vse tako, kakor bom najbolje znal in mogel!«

Dickon se je priklonil pred princem in odšel iz sobe z naglimi, odločnimi koraki.

Lady Marian, ki se je bila »iskala k zidu, je zapazila, ko se je Dickon obrnil, da bi odšel iz dvorane. Vse čas, ko je poslušala, ji je zastajala espa, grenkost in žalost jo je bila obšla. Zdal je vse vedela, o vsem je bila poučena.

Videla je, da bi jo ob Dickonovem odhodu lahko vsi trije drugi odkrili. Neopazno je zato odšla k vratom ter se prav tako skrivaj umaknila skozi vrata pred dvorano. Nekaj pa ji je dejalo, da zdaj prav za prav njihov posvet še ni docela v kraju, ampak da se bodo še pogovarjali o podrobnostih. Ostala je zunaj pred vrati, da bi še kaj več slišala.

Po glavi so se ji druga za drugo motale težke misli. Obnavljala je dejstva, ki jih je bila izvedela, ko je prisluškovala posvetu.

Naročajte »Slovenski dom«!